

NAPREJ

:: Glasilo jugoslovanske socialno demokratične stranke ::

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan opoldne.

Uredništvo in upravišstvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, I. nadst.,
Učiteljska tiskarna.

Naročnina po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 36.—, za pol leta
K 18.—, za četrt leta K 9.—, za mesec K 3.—. Za Nemčijo celo leto K 40.—,
za ostalo tujino in Ameriko K 48.—.

Inserati: Enostopna petit vrstica 30 v; pogojem prostor 50 v; razglesi in po-
slano vrstica po 60 v; večkratni objavi po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list so poštne proste.

Posamezna številka 14 vinarjev.

Sodrugom in sodružicam!

Celokupni izvrševalni odbor jugoslovanske socialne demokratične stranke zbran na seji dne 4. junija 1918. v Ljubljani izjavlja:

I.

Najodločnejše protestira proti odgoditvi parlamenta prav v onem času, ko ga vsi narodi v državi najbolj potrebujejo tako z ozirom na notranji kakor z ozirom na zunanji položaj. Prehrana delovnega ljudstva je vsak dan bolj obupna in nevdružljiva. Da pada vsled tega volja do dela in uspeh dela, je jasno.

Delavstvo je vsled teh nevdružljivih razmer vedno bolj razburjeno.

Izvrševalni odbor je mnenja, da je nujna naloga vlade takoj sklicati državni zbor in skušati urediti prehrano tako, da bo odgovarjala potrebam delovnega ljudstva.

II.

Celokupni izvrševalni odbor najodločnejše protestira proti Seidlerjevi vladi, ki proti s persekucijami jugoslovanskemu narodu vsled njegovega stremiljenja po svobodni državi trojinskega naroda. Obtem protestira proti intervenciji koroških in koroških nacionalnih Nemcev ter nemškutarjev pri cesarju dne 25. maja t. l. ter jim odreja vsako pravico govoriti v imenu slovenskega ljudstva.

Jugoslovanska socialna demokratična stranka stoji nemajno na sklepih jugoslovanske tivoljske konference iz leta 1909. ter na sklepih strankinega zbora decembra leta 1917; smatra zato za svojo dolžnost, da v sedanjem času, ko vlada proti celemu narodu s persekucijami in preganjanji odločno in jasno pové tako v svojem časopisu kakor na shodih, da se jugoslovanski proletarijat v bistvu strinja z ostalim narodom.

Samoposebi je uvereno, da stoji stranka slej ko prej na stališču samoodločbe narodov.

Kakor zahtevamo svobodo za svoj narod, prav tako moramo prepustiti tudi drugim narodom, da določajo in odločajo o svoji usodi.

Izvrševalni odbor smatra za potrebno, da stopi v tozadevni dogovor z italijanskimi in nemškimi sodrugji ter se z njimi sporazume.

III.

Celokupni izvrševalni odbor protestira kar najenergičnejše proti prakticiranju cenzure, ki misli, da bo s tem, če popači tiskana poročila o dejstvih, odpravila tudi dejstva sama.

IV.

Glede ustanovljenega Narodnega Sveta izjavlja celokupni izvrševalni odbor, da jugoslovanska socialna demokratična stranka ne vstopi v Narodni Svet, pač pa ne odklanja sodelovanja, pridržuje si za izvršitev sprejetih sklepov povsem prosto roko.

Jurij Plehanov.

Jurij Plehanov, ustanovitelj ruske socialne demokracije in »očče ruskega marksizma«, je umrl. Svetovna vojna, ki je povzročila, da se je ločilo in cepilo toliko mnenj in prepričanj, je potegnila tudi njega iz vrst ruske socialne demokracije. In na zadnji veliki proletarski revoluciji na Ruskem, ki jo je med prvimi napovedal in za katero je neprestano, neumorno deloval, na tej revoluciji, ni več deloval. Kljub temu bo žaloval ob njegovi krsti ves ruski proletarijat; vsa ruska socialna demokracija bo hvaležno častila moža, ki je pripravil Marksovim in Engelsovim naukom pot v Rusijo.

Plehanov je bil rojen leta 1857. kot sin plemiča in je bil že kot dijak petrograškega rudarskega inštituta član revolucionarnih Narodnikov. Že takrat se je bratil z delavci in premišljeval, kako bi pomagal njih bednemu položaju. Nato je bil član »Zemlje in Volje«. Ko pa se je ta stranka v sedemdesetih letih jela cepiti je stopil na čelo »Cernega Peredjela«. Kmalu po letu 1880. — bil je tedaj sotrudnik »Narodne Volje« — pa je stopil na pot marksizma. V nastopnih letih je potoval po Francoskem in francoski Švici, pri tem pa gojil načrte, kako bi ustanovil v svoji domovini socialno demokracijo, ki jo je pripravil s pisateljskim in organizatoričnim delom v zvezi z Akselrodovim in drugimi ustanovitelji ruske socialne demokracije. Nova stranka si je vzela za

podlago Marksove nauke in hodila tudi nadalje po tej poti.

V teh letih je spisal Plehanov več knjig in brošur, s katerimi je dajal podlago za novo socialno življenje in organizacijo socialne demokracije na Ruskem: »Socializem in politični boj«, 1883, »Naše razlike v mišljenju«, 1884, ter prestava in uvod v komunistični manifest. Prvo, kar je storil Plehanov kot prvi pomembnejši zastopnik marksizma za svoj narod, je bil njegov boj proti anarhističnim strujam v ruskih revolucionarnih gibanjih, boj proti bakunistom, blankistom, lavnistom in proti »Narodni Volji«. O veliki socialistični misli ruskega kmeti, ki da bo naemkrat povzročil prehod od kapitalizma k socializmu, ni hotel ničesar slišati. Bodočnost Rusije, kakor tudi bodočnost zapadnoevropskih držav potrebuje in zahteva kapitalizem za posredovalca in delavca za nositelja. Nasilna revolucija, kakršno so si umišljevali od dekabristov sem, vsi ruski revolucionarji, se mora končati, pravi Plehanov, s porazom, ako mase niso pripravljene nanjo. Nasilni preobrat je mogoč le s socialno revolucijo zadostno pripravljene mase: delavskega razreda. Toda ta trenutek še ni prišel za Rusijo.

V devetdesetih letih je spoznal Plehanov tudi zapadnoevropski svet. Tedaj je izdal več knjig, ki so obravnavale naziranje o historičnem materializmu. Z »Osnovnimi problemi marksizma« je stopil v vrsto onih marksistov, ki ozko združujejo historični materializem z naravoslovnim.

Leta 1903. se je ruska socialna demokracija cepila v stranki boljševikov in menjševikov. Plehanov je pristopil k poslednjim, pa že po revoluciji leta 1905. se je zapletel z njimi v hude boje in jim pokazal hrbet. Tako ni pripadal nobeni frakciji ruskega socializma. Nasprotno se je z izbruhom vojne še povečalo. Plehanov se je zavzel z vso močjo za entento, češ, ententina zmaga nad nemškim imperikalizmom bo pripomogla do napredka in zmage socializma in demokracije; ruska socialna demokracija je zato dolžna, da podpira carjevo vlado v boju proti Nemčiji. To naziranje je še bolj poostriło nasprotstvo med njim in obema frakcijama ruske socialne demokracije. Ko je prišel po revoluciji v Petrograd, se je zbrala okoli njega le mala, brezvplivna skupina »Jedinstvo«; na delavsko gibanje, na potek revolucije ni imel več nobenega vpliva. In ko je agitiral zajedno s kadeti in častniškimi organizacijami za nadaljevanje vojne, so ga pobijali

LISTEK.

Predavanje pisatelja Ivana Cankarja.

(Na večeru, ki ga je priredila »Svoboda« v Ljubljani,
dne 1. junija 1918 v »Mestnem Domu«.)

Prijatelji!

V prvem času te strašne, brezkončne vojne jih je bilo pač le malo med nami, ki niso bili v strahu za usodo, za bodočnost našega šibkega slovenskega naroda. Bili smo se, da ga ta silna nevihta zlomi enkrat za vselej, da ga neizogljivo udari gospodarsko, telesno in duševno. Vzrokov dovolj in preveč smo imeli za to bojaznen! Saj smo si lahko mislili, da le kulturno najvišji, gospodarsko najmočnejši, politično svobodni narodi morejo sčasoma docela preboleti nezaslišane grozote, ki jih prenaša zdaj ves vesoljni svet. Naš slovenski narod pa je gospodarsko slab, od tujega kapitala brezobzirno izkoriščen; svojo kulturo si je šele v zadnjih desetletjih ustvaril iz svoje lastne moči, z lastnim, brezprimer-
nim trudom, preko tisoč zaprek, ki so mu jih stavili tujci, njegovi krivični gospodarji; ker naš slovenski

narod vsled svoje maloštevilnosti in gospodarske odvisnosti nikoli ni bil politično svoboden. Njegovi gospodarji so vedeli, da je izvrsten delavec, da je dragocen suženj, zato so ga na vsak način, zdaj z beraško miloščino, zdaj z grobim nasiljem, hoteli ohraniti v suženstvu. In suženj ne sme imeti kulture! Kajti ob tisti uri, ko se bo ozrl okrog sebe, ko se bo zavedel sramote hlapčevstva, se bo z vso silo skušal otresti te sramote. Kadar bi si osvobodil dušo, bi napel vse moči, da se odreši tudi telesnih okov. In gospodar tega ni dovolil, ne dovoli tega tudi ne dandanašnji, ko je duša naroda sužnja že osvobodena in ponosna.

Vse to smo ob začetku vojne prav dobro vedeli in čutili, od tod naš strah za bodočnost. A vzrokov za strah je bilo še mnogo več!

Najlepši, najboljši sinovi naroda so šli v smrt in v jetništvo, njih matere, njih očete in brate so metal v ječe, zato ker so jokali za temi sinovi, zato ker so se upirali suženstvu in krivici, zato ker so umirali od vsega hudega! Še večje zlo je sorodilo našo bolešt in našo bojaznen: bali smo se, da nam usahne nežni cvet na drevesu naroda, da nam propade naša mladina! Že pred vojno je bilo šolstvo na Slovenskem slabše kot slabo; skopuško in oderuško nam ga je bil odmeril gospodar. Zdaj med vojno pa se o kakem pametno urejenem šolstvu sploh ne da govoriti. In tako je bila naša

bojaznen čisto upravičena, da bodo otroci posuroveli na cesti in na gmajni, da se bodo ponevedoma navzeli duha krvi in nasilja, da otrok, ki v zatohli šolski sobi zaspi od oslabelosti in gladi, ne bo nikoli več sposoben za svetlo življenje; in da nam tako pojde v nič in v razsulo temelj naše narodne bodočnosti, mladina.

Kljub težnim vzrokom se je pokazalo, da je bil ničev in prazen naš globoki strah! Nikoli prej kot tekom te vojne se ni tako široko razmahnila, tako visoko vzdignila kulturna sila našega naroda! Primerjajmo, kakšno je bilo slovensko časopisje pred vojno in kakšno je zdaj! Prej surovost ob surovosti, psovka ob psovki, gnusno osebno blatenje, laž in natolcevanje — vse to je minilo v tistem hipu, ko je narod spoznal nevarnost za svoje življenje, za svoj dom, za svojo prihodnost. Celo ovce se strnejo v nevarnosti, otroci se stisnejo drug k drugemu, pa bi si odrasli moški ne segli v roko!

Nič ne precenjujem pomena časopisja. Iz njega za-
jemajo široke mase ljudstva svojo kulturno in politično naobrazbo, časopisje je dobro merilo za duševno in miselno višino, na katero se je narod povzpel. Če je časopisje umstveno visoko, politično dostojno, je to dokaz, da je narod, iz katerega je to časopisje vzraslo in kateremu je namenjeno, umstveno in politično zrel. Kajti znano je, da iz kamna ne raste pšenica. In v teh zad-

ruski delavci, siti vojne, kot sovražnika, kot pomagača imperialistične buržoazije. Tako je končalo življenje moža, ki je kazal s svojimi spisi ruskemu proletarijatu kot prvi pot in cilj razrednega boja, s turbnim diskordom.

Politični pregled

— **Konferenca načelnikov strank.** Predsednik poslanske zbornice dr. Gross je na zahtevo prezidija Češkega sveta, naj se takoj skliče konferenca načelnikov strank, odgovoril, da bo v zmislu dosedanjih tradicij sklical konferenco takoj, ko bo večina parlamentarnih strank to zahtevala.

— **Konferenca delegatov z grofom Burianom.** Minister vnanjih zadev grof Burian je povabil delegate vseh strank na konferenco, na kateri se bo razpravljalo o vprašanih vnanje politike.

— **»Naj se govori s kraljem!«** Češko-klerikalno glasilo »Čech« objavlja na uvodnem mestu lista članek z naslovom »Naj se govori s kraljem!«, v katerem se opozarja na sprejem nemškega odposlanstva iz južnih alpskih dežel pri cesarju. Članek pozivlja češke poslance, naj ne razpravljajo več z ministrskim predsednikom dr. Seidlerjem in ministrom za notranje zadeve grofom Toggenburgom, ampak odpošljejo naj odposlanstvo čeških poslancev naravnost k cesarju, da obvestijo vladarja o vseh željah in zahtevah češkega naroda. Pri tej priliki naj bi češki poslanci tolmáčili majnikovo deklaracijo v zmislu, da stoji Čehi na dinastičnem stališču. To stališče zavzemajo tudi drugi klerikalni listi.

— **Povratak vojnih vjetnikov iz Rusije.** Korespondenčni urad poroča: Pogajanja z rusko vlado potekajo ugodno. Že v kratkih dneh se poda vojaška komisija pod vodstvom generalnega majorja Iv. Krejči, obstoječa iz 60 častnikov, v Rusijo, da tam vse potrebno ukrene za povratak naših vojnih vjetnikov v domovino.

— **Izmena invalidov med Avstro-Ogrsko in Srbijo.** Od 28. maja do 1. junija se je vršila v Bernu konferenca zastopnikov avstro-ogrsko in srbske vlade v svrhu obravnavanja vprašanja glede žrtev vojne. Posvetovanje so se končala z zadovoljivim uspehom. Podpisan je bil dogovor, ki ureja zlasti izmeno vojnih vjetnikov.

— **Program nemške socialne demokracije.** V »Vorwärtsu« označuje Scheidemann naslednje točke kot glavne točke programa drž. nemške socialne demokracije: 1. Splošno, enako, direktno in tajno volilno pravico do 20. leta, brez razlike spola v vse parlamentarne korporacije v državi; v posameznih državah in občinah pa naj se vpelje proporcionalna volilna pravica. 2. Odločevanje ljudskega zastopstva pri imenovanju državnega kancelerja, drž. tajnikov in ministrov, kateri imajo do vseh parlamentov in ljudskih zastopstev popolno odgovornost za svoje uradne čine. 3. Odločevanje državnega zbora o miru in vojski in le parlament sme sklepati s tujimi velesilami pogodbe. 4. Stalna vojska naj se izpremeni v ljudsko. Začne naj se to z znižanjem službene dobe. 5. Odprava tajne diplomacije.

— **Rusko-ukrajinska mirovna pogajanja.** Iz Kijeva se brzojavno poroča: V vojaški komisiji se dosedaj sporazum glede demarkacijske črte še ni dosegel. Vse točke, tičoč se pogojev za premirje, so se odkazale trem mešanim komisijam v nadaljnje pretresanje. Glavne težave provzročata točki glede pogojev za potovanje iz enega državnega ozemlja v drugo. Ukrajinski delegati zahtevajo, da se ti pogoji v pogodbi točno določijo, da se na ta način prepreči, da bi se iz Rusije vračajočim se Ukrajincem na meji odvzelo njih imetje. Ruski delegat Rakovski pa je odklonil, da bi se glede Ukrajincev določila kaka izjema v splošnih potnih določilih.

— **Češko-slovaško čete v Rusiji.** Pariški Agence Havas poroča iz Moskve: Češko-slovaški oddelki se

njih par letih se je slovensko časopisje tako sijajno povzdignilo, da se brez strahu meri s časopisjem starih kulturnih narodov ter da je pošten in vreden zaupnik svojega naroda. Ena sama žalostna izjema je, o tej pa rajši molčim.

Tudi na mnogih drugih poljih je slovenski narod dokazal, da je vreden svobodnega življenja in srečne prihodnosti. Prav zdaj, v teh težkih, grenkih časih je slovenska umetnost segla v ljudstvo bolj na široko, bolj globoko nego kdaj poprej. Lani so naši umetniki priredili razstavo svojih del, eno najlepših, kar jih je kdaj videla Ljubljana. In kaj se je pokazalo ob tej priliki? Obiskovalcev je bilo toliko, kakor najbrž v nobeni prejšnjih razstav; in pokupili so umetnin toliko, kolikor čisto gotovo ne v nobeni prejšnji. Kaj pomen to? Marsikdo je rekel: »Denar je med ljudmi, pa si privoščilo take baharije!« Morda je senca, je senca resnice na tej trditvi. Po mojih mislih pa je vzrok mnogo globlji, za narod mnogo častnejši! — V teh časih nasilja, ponižanja in krivice, v teh časih krvi, solza in gladi se je narod in v njem vsak posameznik bridko zavedel svojega suženjstva; zavedel se je narod sramote svojega ponižanja, zavedel se je posameznik svojega golega beraštva, svoje odvisnosti od tujca. In vsakemu med vsemi je srce zakoprnelo po rešitvi iz te mlake in gnilobe, roke so hrepeneče segale po nečem višjem, po svetlobi, dobroti, lepoti. (Konec jutri.)

bližajo Tomsku v Sibiriji. V okolici mesta so se utaborili. Njih število znaša 60.000 mož. V Vladivostoku se ukreajo za prepeljavo na francosko fronto.

— **Nemci in Poljaki.** Znani voditelj poljske narodne demokracije Vladislav Grabski se je pred nedavnim časom vrnil brez dovoljenja nemškega generalnega gubernatorja iz Rusije v Varšavo, kjer je stopil zopet na čelo poljske narodno demokratske stranke. Sedaj so ga Nemci aretirali in internirali. Uradna »Deutsche Warschauer Zeitung« poroča v posebnem komuniqueju, da je bil Grabski zato aretiran, ker je naglašal, da ni izključena zopetna udeležba Rusije v vojni, in je pripočel Poljakom pasivno politiko.

— **Nemčija odobrila mir z Rumunijo.** Nemški zvezni svet je na svoji predvčerajšnji seji odobril mirovno pogodbo med Nemčijo, Avstro-Ogrsko, Bolgarijo in Turčijo z ene in Rumunijo z druge strani.

— **Zapiranje rumunskih socialistov.** »Arb. Zeit.« poroča, da proizvajajo aretacije rumunskih socialistov nemška vojaška policija. Med aretiranimi se nahajajo sodrugi dr. Arbonova, dr. Petrescu, Georgescu, Tonala, Konstatinescu, Mescovici, Anastazija Grekova, Kristescu, Olteanu, Popovici in Popp. Vsi so obdolženi, da so razširjali manifest za revolucijo. Glasilo stranke rumunskih socialistov »Lupta« so nemške oblasti ustavile. Zato, da so sodrugi peli »Pesen dela«, sede sedaj v ječi. »Arb. Ztg.« pravi: »Tako plačujejo rumunskemu delavstvu za njegov boj za neutraliteto«.

— **Vodja ruske buržoazije izda delo o ruski revoluciji.** Bivši ruski ministrski predsednik Miljukov piše zgodovino ruske revolucije. »Naše Slovo« poroča, da bo obsegalo delo tri zvezke in da bo izdano v Parizu.

— **O novi orientaciji Rusije** piše dunajska »Arbeiter-Zeitung?« Rusija stremi za tem, da uvede zopet novo in za boj sposobno armado. Znano je, da se divja mržnja proti Nemcem, ki živi v masah naroda zasedenega ozemlja, zadržava samo s strahom pred četami, ki so zasedle deželo. Opaža se, kako se ententa zopet približuje Rusiji. Wilson nastopa kot zaščitnik Rusije in pravi, da se ne bo sklenil mir, dokler centralne države ne privolijo v revizijo vzhodnega mira na splošnih mirovnih pogajanjih. Anglija si je pridobila prijateljstvo Rusije s tem, da je ugovarjala osvojevalnim nameram Japonske. Nemški narod obhaja vedno bolj strah, da je mir, sklenjen v Brestu-Litovskem, vdrugič potisnil Rusijo v naročje Anglije in da bo Nemčija prej ali slej prisiljena, začeti vojno proti zedinjenim plemenom Slovanov in Anglosasov.

— **Razburjenje med francoskim delavstvom.** Švicarskim listom se poroča iz Pariza, da je vsled aretacij sindikalistov zavlada med francoskim delavstvom veliko razburjenje, ki narašča od dneva do dneva. Opozicija v francoski poslanski zbornici je pripravljena, odreči se javnemu razgovoru o vojnem položaju, toda le pod pogojem, če Clemenceau svojo v armadni komisiji podano izjavo v tajni seji zbornice primerno spopolni. Clemenceau je v komisiji izjavil, da se je vse potrebno ukrenilo, da se sovražno koncentrično prodiranje proti Parizu ustavi.

— **Clemenceaujeve izjave.** V armadni komisiji francoske poslanske zbornice je predvčerajšnjim ministrski predsednik Clemenceau podal obširno poročilo o sedanjem stanju vojaških operacij in o porabi bojnih čet aliiranih držav. Po seji je več članov komisije izjavilo, da z zaupanjem pričakujejo izid nadaljnjih vojaških operacij. Razpravljajoč o izjavi ministrskega predsednika v armadni komisiji izjavlja časopisje, da je izjava ministrova napravila vtis, ki opravičuje pričakovanje, da v zbornici ne bo o tej zadevi nobene debate, ker poslanci, ki so vložili tozadavne interpelacije, ne bodo vztrajali na zahtevi za javen odgovor na svoja vprašanja.

— **Ljudski komisariat za justico v Petrogradu** je ustavil sodno postopanje proti članom rodbine Romanovcem. Sodno komisijo, ki bi imela to voditi, so že razpustili.

— **Francoska protiofenziva.** Iz francoskega glavnega stana se dne 3. junija poroča: Francoske čete nadaljujejo protinapade na vsej fronti, tudi na črti med rekama Ourcq in Marne, ter so na mnogih mestih napredovale. Močni nemški napadi ob obeh straneh ceste Chateauf-Thierry-Pariz so se razbili v francoskem ognju jugovzhodno Bouchersa. Povsod drugod drže Francozi svoje pozicije. Izgube, ki jih je imel sovražnik v teh bojih, so zelo težke.

Dnevne beležke.

— **Narodni svet.** O posvetovanjih o ustanovitvi slovenskega Narodnega sveta poroča »Slovenski Narod« naslednje: Med S. L. S. in J. D. S. so se vršili že dalj časa razgovori o ustanovitvi Narodnega sveta. Prvotno je bilo nameravano povabiti k tem razgovorom tudi socialno - demokratsko stranko, kar pa se je opustilo z ozirom na razne javne in privatne izjave nekaterih voditeljev te stranke, ki

so dale dvomiti, ali se bo J. s. d. s. hotela udeležiti organizacije Narodnega sveta. Zato sta si skušali priti glede ustanovitve N. s. na jasno predvsem obe najmočnejši slovenski stranki, z namenom, da potem predložita svoje skupne predloge ostalim cislajtanskim jugoslovanskim političnim organizacijam v odobritev in jih povabita k skupni ustanovitvi Narodnega sveta. Povodom navzočnosti predsednika Jugoslovanskega kluba preteklo soboto se je vršila zaključna seja zastopnikov izvrševalnih odborov S. L. S. in J. D. S., v kateri je bil odobren skupen načrt za ustanovitev Narodnega sveta, ki je bil na to odposlan kot pismeni predlog vsem v poštev prihajajočim političnim organizacijam, t. j. izvrševalnim odborom V. L. S., J. D. S., Jugosl. soc. dem. stranke, pol. društvu »Edinost«, »Polit. društvu za Istru v Pazinu« in dalmatinskim strankam. Konferenci zastopnikov S. L. S. in J. D. S. je prisostvoval tudi v Ljubljani se mučedi tajnik pol. društva »Edinost« dr. J. M. Čok, toda le v informativne svrhe. Kolikor nam je znano, se je vršil potem v nedeljo podoben informativen razgovor med načelnikom J. k. drjem Korošcem in voditeljem Jugoslovanske soc. dem. stranke ravnateljem Kristanom. Predlogi za Narodni svet so sedaj razposlani in pričakovati je, da se jim pridružio vse v poštev prihajajoče stranke. Kakor smo izvedeli, je izvrševalni odbor narodno-napredne stranke kot pripravljalni odbor Jugoslovanske demokratske stranke predloženemu načrtu že v cellem obsegu pritrdil. — Naše stališče, kolikor ni pojasnjeno na današnjem uvodnem mestu, bomo še pojasnili.

— **Deputacija rudarske Unije pri ministru Homannu.** V torek je prišla k ministru za javna dela Homannu rudarska deputacija in mu predložila želje in zahteve unijskega zbora rudarjev. Homann je obljubil pomagati po svojih močeh in dal povod, da se vrši skupna seja z vojnim, finančnim in ministrstvom za javna dela. Deputacijo so vodili sodrugi Jarolim, Pohl in poslanec Glöckl.

— **Zvišane delavske plače.** Delavci trdke za žično industrijo v Celovcu so vložili po svojih zaupnikih vodstvu trdke dne 3. maja prošnjo, v kateri prosijo za zvišanje dosedanjih plač. Dne 5. maja se je pogajala firma z dvema delavcema iz vsakega oddelka in uspehi pogajanj je bil, da so dosegli že dalj časa službujoči delavci 40odstotno, vsi drugi pa 30odstotno povišanje plač. Pravzaprav pa niso dobivali delavci tega podjetja tolejš nobenih doklad, kakor so jih dobivali delavci drugih obratov. Toda delavci morajo biti klub temu zadovoljni s tem, kar so dosegli. V kovinski industriji je še nekaj obratov, ki niso dovolili že od pričetka vojne nobene doklade, in tudi delavci se zato niso pobrigali.

— **Draginjska doklada za učitelje.** Uradno se poroča: Zakonski načrt, ki dovoljuje draginjske doklade učiteljem v letu 1918, parlamentarno še ni rešen. Vlada je zato odredila začasno odpomoč. Deželam se bodo pod gotovimi pogoji dali na razpolago državni prednizmi, ki jim bodo omogočili, da izplačujejo učiteljem in njihovim preostalim začasno draginjske doklade v višini do treh četrtin tega, kar je določenega v omenjenem zakonskem načrtu in sicer od 1. januarja 1918. do končne ureditve draginjskih doklad.

— **Dopust za vojake na fronti.** Ogrski vojaški list poroča: Armadno vodstvo je odredilo meseca februarja, da se ima infanterijsko in infanterizirano kavalerijsko moštvo, ki je od početka vojne nepretrgoma na fronti, po vrsti odpoklicevati na tri mesece iz frontne črte in vporabljati v armadnem obsežju v vežbalne svrhe. Ta odredba je bila izpopolnjena tako, da se ima tekom onih treh mesecev dovoliti dopust štirih tednov vsakemu takemu vojaku, ki prosi zanj.

— **Ljubljanski tvorničar Maks Samassa** je dobil plemstvo.

— **Nesreča v zagorskem rudniku.** V Zagorju se je ponesrečil rudar Franc Resnik. Pri padcu si je zlomil desno nogo.

— **Koroški nemški učitelji proti vojnemu posojilu.** Koroški nemški učitelji so sklenili, da ne bodo agitali za osmo vojno posojilo tako dolgo, dokler ne dobe povišanih draginjskih doklad. V svojem »Poslanem« pravijo: Ali naj učitelji zopet teka po gorah in dolinah ter zbirajo milijone za državo, potem pa gledajo, kako porablja država denar za druge stanove? To ne more zahtevati od učiteljstva noben pameten človek! Kadar bo finančni minister nakazal učiteljstvu 50odstotni državni prispevek za draginjske doklade, bo učiteljstvo takoj pričelo agitirati za vojno posojilo, prej pa ne!

— **Predavanje dr. L. Čermelja,** ki se je vršilo v soboto v veliki dvorani Delavskega doma, je dokaj lepo uspelo. Odlični predavatelj nam je pojasnil v temeljnih, zanimivih potezah, problem materije in atomov ter opisal obenem ves bogati razvoj fizične in kemične

vede. Vprašanje, kaj je svet, odkod prihaja in kam hiti, je zanimalo že stare mislece. Talet je smatral za izvor vsega vodo, Anaksimender zrak, Heraklij ogenj, Anaksimander pa neko nedoločeno snov, iz katere izvirajo štiri druge temeljne snovi: ogenj, zrak, voda in zemlja. Levkid in Demokrit pa razkrajata snov v nedeljive pradelce ali atome, ki se ne razlikujejo po nobenih svojstvih, pač pa po zunanji obliki. S slavospevom rimskega pesnika Lukrecia o »Naravi« pa je atomistika zakopana za dobo dolgih stoletij, dokler jo ne odkrije zopet Cassendi. Stari misleci so imeli do svoje atomistike največje zahteve; to je bilo mogoče le zaradi tega, ker so opirali svoje nauke edino na pojave vsakdanjega življenja in na spekulativna razmišljanja. Moderna atomistika pa se opira na sistematično opazovanje in na ogromno število poizkusov. Doba moderne kemije se začne z Boylejem, njen pravi ustanovitelj in lahko rečemo tudi njen odpravitelj pa je A. Laurent. Louisier, kajti odsedaj so se fizikalne metode in nauki uporabljali tudi v kemiji. Kemija je postala del fizike. Fizika je določila velikost in hitrost atomov in molekulov, fizika jih je pokazala, seveda ne v navadnem pomenu besede, človeškemu očesu. Fizika pa je tudi pokazala, da niso atomi enostavni, temveč mali svet, mikrokosmos zase, dočim se prvine razkrajajo in pretvarjajo v druge enostavnije in lažje. Ali ne samo materija, tudi energija je atomske narave, kakor je to temeljito dokazal berlinski fizik Planck v svoji takozvani kvantni teoriji. — Bogato in težko snov je predavatelj podal v izbrani umljivi obliki. Mnogoštevilno razno poslušalstvo je izrazilo govorniku navdušeno svoje priznanje.

— **Trgovsko obrtna zadruga v Gorici**, r. z. z. n. z. v likvidaciji namerava sklicati v najbližnjem času občni zbor, ki ima sklepati o nadaljnji usodi zadruga, zlasti njenih premičnin. Da se omogoči sklepčnost tega izredno važnega občnega zbora, pozivljajo se vsi člani v njih lastnem interesu, da nemudoma javijo po dopisnici ali ustno svoj sedanjí naslov »Zvezi slovenskih zadrug« v Ljubljani, Janez Trdinova ulica št. 8. Tja naj se naznanijo tudi morebitni predlogi in nasveti za občni zbor.

— **Linhart umrl.** Graškim listom se poroča iz Ptujja, da je dne 3. junija umrl tam znani urednik »Štajerca«, Karel Linhart, v starosti 36 let. Bil je že deli časa bolan. Udeležil se je nedavno odposlanstva štajerskih Nemcev in nemškutarjev na Dunaju ter nastopil kot govornik Štajerčeve stranke v avdienci pri cesarju.

— **iz Maribora.** Težka železniška nesreča se je dogodila dne 2. t. m. blizu tezenskega izmikalnega kolodvora. Četvero vojakov je preslišalo bližajoči se vlak. Eden je bil mrtev, ostali trije so težko ranjeni.

— **V smrt na vislice** je bil pred mariborskimi porotniki obsojen 65 letni Anton Topolnik, ker je umoril svojo ženo.

— **Slovenska meščanska šola v Žalcu.** Pred dobrim tednom sta bila poslanec dr. Verstovšek in župan Roblek — dr. Kukovec je bil zadržan — pri deželnem šolskem svetu zaradi otvoritve meščanske šole v Žalcu s 15. sept. letošnjega leta. Občina žalska je vse turedila, da je otvoritev omogočena. Tudi glede učnih močij je vse preskrbljeno.

— **59 milijard dolga — 23 milijard bankovcev.** Iz Dunaja poročajo: Dne 24. maja t. l. so znašali vsi avstrijski državni dolgovi 59.257.570.000 K. Tekoče obresti tega kapitala znašajo 2.205.975.000 K. Dolg pri Avstro-ogrski banki znaša 16.209.186 K, dolg pri avstrijskem konzorciju 8.234.039.000 K, dolg v tujini 3.233.766.000 K, vojno posojilo 29.374.603.000 K. Bankovcev je pa dosedaj za 23 milijard izdanih. Zaklad zlata in srebra pri avstro-ogrski banki je pa znašal (dec. 1917) 318 milijonov K. — Tako poročilo. Kaže nam obupne posledice. Pa še vedno tiskajo nove bankovce.

— **Kdaj do konca vojne?** Številka 15. letnika 1918 pruske zbirke zakonov objavlja zakona o obliki opustitve koščeka zemlje in o določitvi ali prenosu dednostavbene pravice. Postava stopi dve leti po končani sedanjí vojni iz veljave. Paragraf drugi zakona pravi takole: »Čas o končani vojni se bo določil s cesarsko naredbo.« Naravno je seveda, da se bo v višji državi Pruski določil konec vojne s cesarsko naredbo. Podložnikom se tedaj ni treba dalje ubijati svojih glav, kdaj se bo končala strašna ljudska moritev. Od visoke oblasti bo že pravočasno izšla tako vroče zaželjena cesarska naredba. Do tedaj se pravi: mirno prenašati. Morda je hotel zakon le povedati: »Kdaj se smatra vojna v smislu predležečega zakona kot končano, bo določeno s cesarsko naredbo...« Toda na Pruskem se izražajo bolj avtoritativno.

Shodi.

V Pasji vasi pri Velenju se bo vršil shod rudarjev v nedeljo, dne 9. junija ob 10. dopoldne.

V Logatcu se bo vršil javen shod v nedeljo, dne 9. junija ob pol 5. popoldne v gostilni pri Kuncu v Dolenjem Logatcu.

Vojna.

Dunaj, 5. junija. Uradno se razglša: Antiljerijsko delovanje. Sicer nič posebnega.

Berlin, 5. junija. Iz glavnega stana se poroča: Na flanderskem bojišču smo pri uspešnem podjetju vjeli nekoliko Angležev. Na celi fronti obojestransko poizvedovalno delovanje. Prodirajoč in izkoriščajoč naše uspehe na južnem bregu Aisne smo vrgli sovražnika na črto Ambleny-Cutry nazaj ter zavzeli njegove pozicije severno Dommiensa. Krajevni spopadi na obeh straneh reke Ourcq. V ostalem je položaj neizpremenjen.

Lugano, 5. junija. »Secolo« poroča iz Pariza: Nove angleške in amerikanke čete so iz taborišč prispele na fronto. General Foch je izjavil amadnii komisiji, da je prepričan, da bo sovražna ofenziva v najkrajšem času ustavljena.

Zadnje vesti.

Avstrijski delegati pri Burianu.

Dunaj, 5. junija. Kakor poročajo listi, so prišli včeraj nemški člani zunanjega odbora avstrijske delegacije k ministru za zunanje stvari grofu Burianu. V 2^{1/2} ure trajajoči konferenci so se porazgovorili o vseh nerešenih zunanjepolitičnih vprašanjih, ki so v zvezi z nameravano potjo Burianovo v Berlin. Zlasti se bo obravnavalo o možnosti avstrijsko-poljski rešitvi poljskega vprašanja, pri čemer so dobili delegati vtisk, da namerava tudi grof Burian zastopati v Berlinu tako rešitev. Na konferenci so se tudi razgovarjali o sklicanju delegacijskega odseka za zunanje stvari in za vojsko, pri čemer je izrazil Burian namen, da se bo pečal s to mislijo. Delegati so tudi naglašali, da je nujno, da se zlasti odsek za zunanje stvari skliče, vendar so pa izrazili mnenje, da bi bilo bolj primerno, da se skliče zunanji odsek šele tedaj, ko dovrši državni zbor z rokom omejene naloge. Tudi je v zvezi z možnostjo zasedanja odseka, jeli se ministrskemu predsedniku posreči, da zagotovi delovanje poslanske zbornice in večine za državne potrebščine. V tem primeru bi se moglo vršiti zasedanje delegacijskega odseka začetkom junija.

Stališče češke delegacije.

Dunaj, 5. junija. V zadevi nameravane konference čeških delegatov z vnanjim ministrom grofom Burianom se je sklicala seja Češkega svaza. V čeških krogih prevladuje razpoloženje, naj se češki delegati udeleže konference ter naj od grofa Buriana v prvi vrsti tudi zahtevajo, da se skliče sesija poslanske zbornice še tekom meseca junija.

Stališče nemško nacionalnih strank.

Dunaj, 5. junija. V današnji seji zveznega odseka nemškonacionalnih strank so razpravljali zbrani poslanci o političnem položaju. Izrekli so se sicer za sklicanje parlamenta, vendar je treba preje ugotoviti delovno večino parlamenta, ki bo mogla rešiti ne le nujna gospodarska vprašanja, ampak se tudi uspešno postaviti v bran: češki in jugoslovanski opoziciji.

Poletno zasedanje poslanske zbornice.

Dunaj, 5. junija. Ministrski predsednik se je pogajal danes z voditelji strank in je sprejel predsednika delegacij prelata Hauserja in posl. Schürffa, Wedra in Kittingerja. Opoldne je bil pri Seidlerju dr. Grob in ga vprašal, če misli na poletno zasedanje poslanske zbornice. Ministrski predsednik je odgovoril, da stoji slej ko prej na stališču poletnega zasedanja in da se prizadeva čimprej sklicati zbornico.

Ogrska poslanska zbornica.

Budimpešta, 5. junija. Gledé poglobitve naše zveze z Nemčijo je izjavil grof Tisza, da naša poglobljena zveza ne more biti nič drugega, kakor promet neodvisnih sil v mednarodnih oblikah. (Pritrjevanje.) Tudi na političnem polju se zavzema govornik za bistveno zblížanje, posebno t. d. naj se ohrani casus foederis. Ta bo imel tudi v bodoče čisto defenzivni značaj. (Pritrjevanje.) Mnogo več se da ustvariti na vojaškem polju. Lepe uspehe pa zamore imeti ta zveza na gospodarskem polju, ne da bi s tem uničili eksistenčne pogoje produkcije posameznih držav. Govornik poudarja, da tudi gospodarska zveza ne sme imeti ofenzivnega značaja in ne sme izključiti iz trgovine drugih držav. Gospod. zveza pa ne sme pripustiti izkoriščanja Ogrske. Radi dopustimo gospodarske ugodnosti takim deželam, da bo zveza z njimi tudi resnično koristna. Ministrski predsednik dr. Wekerle je odgovoril: V prvi vrsti izrekam svoje zadovoljstvo nad izjavami predgovornika, ki je ojačil našo zvezo z Nemčijo moralno s tem, da je izjavil: Ogrsko javno mnenje je na strani te zveze.

(Pritrjevanje.) Značaj te zveze je defenziven. V novi zvezi pa moramo predvsem varovati svoje gospodarske interese. Moje mnenje je, da se visoke carine ne morejo vzdržati, vendar moramo obdržati tisto mero, ki zavaruje našo produkcijo. Pri tem mora biti naša suverenost nedotaknjena. Svoje koristi moramo varovati vsekakor. Sklepam in izjavljam, da mora biti naša politična zveza z Nemčijo spojena tudi z gospodarsko, toda prilagoditi se mora našim posebnim razmeram. Zbornica sklene, odgoditi zasedanje na nedoločen čas.

Compiègne in Reims.

Geneve, 5. junija. Pariškemu »Matinu« se poroča s fronte: Sovražni pritisek v smeri na Compiègne se še ni zmanjšal. Reims je pod najtežjim ognjem nemške artiljerije.

Rusija in ententa.

Rotterdam, 5. junija. »Times« poroča iz Peklinga, da bi Rusija pozdravila dejstvo, če bi aliranci odposlali mešano armado, ki naj bi napravila red in vzdrževala varnost. Rusi pa odklanjajo, da bi katerakoli sila zasedla njihovo ozemlje, žele pa materialno in moralno podporo, odposlanje majhne prijateljske armade, ki bi jim omogočila, da zbero svoje sile. Če bi bil v Sibiriji dober začetek, potem bi narastel v širokih krogih vpliv onih elementov, ki bi nastopili proti boljševikom.

Protirevolucionarna zarota v Rusiji

Pariz, 5. junija. Agence Havas poroča iz Petrograda, da se je prišlo na sled veliki protirevolucionarni zaroti, ki je razširjena po celi Rusiji.

Ruska revolucija.

Kijev, 4. junija. Vesti, ki prihajajo iz Moskve pravijo, da je razglašeno v mestu obredno stanje in da so ustavljeni vsi meščanski listi. Iz Sibirije poročajo, da so organizirali tam caristični generali čete, s katerimi gredo proti rdečim gardam.

Italijanska zbornica.

Lugano, 5. junija. Italijanski parlament otvori svoje zasedanje bržkone 18. junija. Rimsko časopisje pravi, da računa vlada na vojaške dogodke na italijanskem bojišču še pred otvoritvijo zbornice, ki bodo morebiti izboljšali položaj vlade.

Ameriška mornarica v Evropi.

New York, 5. junija. Admiral Cleave je v nekem govoru izjavil: Združene države imajo sedaj že 150 vojnih ladij v evropskih vodah. Na teh ladjah je zaposlenih 40.000 mornarjev.

Iz francoskega parlamenta.

Pariz, 5. junija. Agence Havas poroča: Včeraj se je sestala poslanska zbornica na sejo. Skoraj vsi poslanci so bili navzoči, galerije popolnoma zasedene. Ministrski predsednik Clemenceau je izjavil, da na vložene interpelacije o vojaškem položaju ne more govoriti. Podal pa je izjavo pred armadno komisijo. Več v javni seji ne more povedati. Ministrski predsednik se protivi predlogom, naj bi se zbornica konstituirala kot tajni odbor. Poslanec Cachin je pozval Clemenceauja v imenu socialistov, naj poda primerno izjavo. Ugovarjal je vsakemu očitku, da je morebiti vladi sovražen, kajti ti gre za blagor države. Clemenceau je odgovoril, da mu je nemogoče izjaviti se šesti dan bitke o vojnem položaju. Preiskava glede odgovornosti pa se je uvedla. Ne bom tako krivičen, da bi postopal proti armadnim poveljnikom, ki so si pridobili zasluge za domovino. Ministrski predsednik je opozarjal na odpad Rusije, vsled katerega so zamogli Nemci vreči nad 200 svojih divizij na francosko fronto. Trenotek je strašen, a pogum in hrabrost naših vojakov bo kos tudi temu položaju. »Naši vojaki — je vzkliknil Clemenceau — se bore eden proti petim!« Ministrski predsednik je izrekel svoje priznanje voditeljem armade, zlasti Fochu in Petainu. Foch uživa popolno zaupanje zaveznikov. Sicer pa je vojni svet v Versaillesu sklenil, da ga javno počasti. Nemci so se lotili pustolovščine. Mi se umikamo, to priznam, a vdali se ne bomo nikdar. Če ste pripravljeni, da se borimo do konca, potem je zmaga naša. Nemška taktika nas skuša terorizirati. Ne bo se jim posrečilo! Amerikanci pridejo! Naša in angleška bojna sredstva izčrpavajo, pa tudi nemška! Sedaj gre za sodelovanje Amerike. Naši zavezniki so sklenili, da nadaljujejo boj do konca. Zmaga bo naša, če bosta vlada in narod na višku situacije. Clemenceau je končal: Če svoje dolžnosti nisem izpolnil, potem me poženite iz tega mesta; če pa mi zaupate, potem mi omogočite, da delo mrtvecev dovedem do konca!

Zbornica je ministrskemu predsedniku priredila ovacijo. Več govornikov je zahtevalo, da se za najbližnji čas določi dan, ko se bo razpravljalo o interpelacijah glede vojaškega položaja. Ministrski predsednik je od-

klonil tk termin ter podal vprašanje zaupanju zbornice. Končno je zbornica s 377 glasovi proti 110 glasovom sklenila, da se debata o podanih interpelacijah po želji vlade odgodi na nedoločen čas.

Aprovizacija.

Moka za kuho na karte se bo do dobila od ponedeljka 10. t. m. naprej. Veljavne za to moko so le karte za 162. in 163. teden, katere imajo stranke že v rokah. Na nove karte, katere dobe stranke v petek, dne 7. t. m. se bo do dobilo najbrže kakor drugo blago. Stranke se toraj vnovič opozarjajo, naj shranijo sedanje karte za moko, ker bodo sicer tpele škodo. Na nove karte, ki se bodo izdajale v petek, se torej ne sme oddajati te moke.

Nakazilo moka trgovcem. Trgovci se vabijo, naj se zglase zaradi nakazila moka za kuho v soboto 8. t. m. ob devetih dopoldne v mestni posvetovalnici. Šodi.

Krušne komisije bodo uradovale v petek, dne 7. junija od 8. do 1. popoldne. Izdajale se bodo izkaznice za kruh in sladkor.

Jajca za III. okraj. Stranke tretjega okraja prejmejo jajca v petek, dne 7. junija v cerkvi sv. Jožefa, vhod skozi glavna vrata. Jajca bodo prodajali dopoldne od 8. do 11. in od 3. do 6. popoldne. S seboj je treba prinesiti nakazilo za mast. Vsaka oseba dobi največ 10 jajc. Jajce stane 70 vinarjev.

Zelje za stranke I. okraja. Stranke prvega okraja prejmejo kisto zelje na nakazila za mast v petek, dne 7. junija pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: od 8. do 9. št. 1—100, od 9. do 10. št. 101—200, od 10. do 11. št. 201—300, od 11. do 12. št. 301—400, od 12. do 13. št. 401—500, od 13. do 14. št. 501—600, od 14. do 15. št. 601—700, od 15. do 16. št. 701—800, od 16. do 17. št. 801—900, od 17. do 18. št. 901—1000, od 18. do 19. št. 1001—1100, od 19. do 20. št. 1101—1200. Stranke dobe za vsako osebo 2 kg. Tiste stranke, ki se izkažejo s kakršnokoli izkaznico ubožne akcije, plačajo kilogram po 80 vin., vse druge stranke po 2 kroni.

Kisto zelje za II. okraj. Stranke drugega okraja prejmejo kisto zelje na nakazila za mast v soboto, dne 8. junija in v ponedeljek, dne 10. junija pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: V soboto, dne 8. junija dopoldne od 8. do 9. št. 1—100, od 9. do 10. št. 101—200, od 10. do 11. št. 201—300, od 11. do 12. št. 301—400, od 12. do 13. št. 401—500, od 13. do 14. št. 501—600, od 14. do 15. št. 601—700, od 15. do 16. št. 701—800, od 16. do 17. št. 801—900, od 17. do 18. št. 901—1000, od 18. do 19. št. 1001—1100, od 19. do 20. št. 1101—1200. — V ponedeljek, dne 10. junija dopoldne od 8. do 9. št. 1201—1300, od 9. do 10. št. 1301—1400, od 10. do 11. št. 1401—1500, od 11. do 12. št. 1501—1600, od 12. do 13. št. 1601—1700, od 13. do 14. št. 1701—1800, od 14. do 15. št. 1801—1900, od 15. do 16. št. 1901—2000. Stranke dobe za vsako osebo po 2 kg zelja. Kdor se izkaže s kakršnokoli izkaznico ubožne akcije, plača kilogram po 80 vinarjev, vsi drugi po 2 kroni.

Čevlji z lesenimi podplati za posle. Mestna aprovizacija bo oddajala čevlje z lesenimi podplati za posle v petek, dne 7. t. m. popoldne od 2. do 4. na Poljanski cesti št. 13. Stranke naj prinesejo s seboj potrdilo gospodarja, da res nimajo čevljev.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Josip Petejan.

Tisk „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani.

Kuharica,

Slovenka, večša nemškega jezika, štedljiva in vešča v svojem poslu, vesele narave — se sprejme proti dobri plači, hrani in prostim stanovanjem. — Ponudbo se sliko, ktera se v slučaju vsprejema za popotnico potrebuje je poslati na: Zlatko Planine, Trpanj, Dalmacija

Nadomestilo mila

za pranje perila, izborno peneče in prekaša vse doslej v prometu se nahajajoče izdelke. 1 zavoje t. j. 5 kg K 12, 1 zavoje z 10 kg 23. Preprodajalci dobe popust pri naročbi celega zaboja z 250 kosi. Belo mineralno milo za čiščenje rok in finejšega perila, 1 zavoje 32 kosov K 14. Nadomestek za toaletno milo v raznih barvah, lepo dišeč, 1 zavoje 32 kosov K 18. Toaletno milo s finim vonjem, roza barve, 1 zavoje 24 velikih kosov K 18. Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoje vsake vrste. Izvezno podjetje M. Jünker v Zagrebu 40, Petriška ul. 3/III, tel. 23-27.

Agitirajte za „Naprej“! Pošiljajte ga vojakom!

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

Pisarna: Turjaški trg 4/I. — Uradne ure od 8. zjutraj do 2. popoldne. — Ob nedeljah in praznikih blagajna ne uraduje.

Zdravniki gg.:

Dr. Košenina Peter, splošno zdravljenje, ordinira v blagajni od pol 11. do pol 1. popoldne.

Dr. Kraigher Alojzij, splošno zdravljenje, ordinira od 1. do 3. popoldne, Poljanska cesta 18.

Dr. Minář Fran, kirurško in splošno zdravljenje, ordinira od pol 1. do pol 3. popoldne v blagajni.

Dr. Zajec Ivan, splošno zdravljenje, ordinira od pol 10. do pol 11. dopoldne v blagajni, od 2. do 3. popoldne v Frančiškanski ulici 2.

Člani, ki potrebujejo zdravniško pomoč, in njih svoji vkolikor so opravičeni do zdravniške pomoči, se morajo v vsakem primeru zglasti v pisarno bolniške blagajne, da dobe nakaznico za zdravnika; brez nakaznice ordinirajo zdravniki le v nujnih primerih. Bolniški list, ki ga izpolni zdravnik, mora bolnik takej oddati v blagajniški pisarni. Ob nedeljah in praznikih ordinirajo zdravniki le v nujnih primerih. Zdravila se dobivajo v vseh ljubljanskih lekarnah. Bolniščina se izplačuje ob sobotah od 8. do 1. ure popoldne, če je ta dan praznik, dan prej. Bolnike, ki se zaradi bolezni ne morajo zglasti sami, mora prigrasiti kdo drugi. Potrebna specialna zdravljenja dovoljuje blagajna po nasvetu zdravnikov.

Načelstvo.

Zavarovanje na VIII. vojno posojilo.

C. kr. avstr. zaklad za vdove in sirote,
zavarovalni oddelek

dež. poslovalnica v Ljubljani, Frančevo nabr. 1,
sprejma na temelju pogodbenega dogovora s c. kr. priv. življensko zavarovalnico

avstr. FENIKS na Dunaju

zavarovanja na

VIII. vojno posojilo

pod najugodnejšimi pogoji.

Tako zavarovanje olajša vsakomur zajetje VIII. vojnega posojila z malimi delnimi vplačili v daljši ali krajši dobi. Premije se morejo plačati tudi z vojnim posojilom osme in prejšnjih izdanj.

Pojasnila dajejo naše okrajne poslovalnice v Črnomlju, Kamniku, Kočevju, Kranju, Krškem, Litiji, Ljubljani (Frančevo nabrežje 1/1), Logatcu, Postojni. Radovljici in Rodolfovem in naši pooblašeni zastopniki.

Uradnica

Slovenka, večša nemškega jezika v pisavi in govoru, s čedno pisavo, večša strojepisja (vendarle ne pogoj), vesele narave — se sprejme proti dobri plači, hrani in prostim stanovanjem. Gospice, katere ne ljubijo mestnega trušča ampak prijetno samotno življenje (ob obali jadranskega morja na jednom polutoku) imajo prednost. — Cenjene ponudbe, če mogoče se sliko, ktera se v slučaju sprejema za popotnico potrebuje se naj dološljejo na:

Zlatko Planine, Trpanj, Dalmacija.

Srbenje
Garje
Lišaj
Mraste

Najzanesljivejše sredstvo proti temu je

PARATOL

domače mazilo,

Ne maže, je brez duha, torej tudi čez dan uporabno. Velik lonček K 6. PARATOL - PRAŠEK varuje občutljivo kožo. Škatlja stane K 2.50.

Ohoje se dobi proti predplači ali povzetju pri

Paratol delavnice lek. g. M. Kleina.

BUDAPEŠTA VII-11., ROZSA UTCA 21.